

Forskelligheden er styrken

På Østruplund er nøglen at fastholde forskelligheden – og altid tage afsæt i den enkelte beboers ressourcer og funktionsniveau

14/2015

3. JULI

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Tina Løvbohm Petersen, tln@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Prik, læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk/arkiv

Adresse

Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Læserbreve og kronikker

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

Annoncer

Sendes til redaktionen@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på www.socialpaedagogen.dk/annoncer

Kommende deadlines

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 15/2015, der udkommer den 7. august, er mandag den 27. juli kl. 12.
Deadline for stillingsannoncer til 16/2015 er den 10. august kl. 12.
For tekstsiderannoncer er deadline til 15/2015 onsdag den 22. juli.

Redaktionen af 14/2015 er afsluttet den 25.6.2015

Abonnement

Abonnementspris 2015:
969,00 kr. inkl. moms (24 numre)
Løssalg: 48,00 kr. + porto

Oplag

43.445 i perioden
1.7.13-30.6.14

Produktion

Datagraf Communications A/S, Aarhus

Forsidefoto

Nils Lund Pedersen

KOMMENTAR

Vi vil gøre, hvad der står i vores magt for at sætte arbejdsvilkår, socialpolitik og socialpædagogik på dagsordenen

Vi er klar til samarbejde med ny regering

Af Benny Andersen
Forbundsformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLOY

Så blev der valgt en ny regering, der de kommende fire år skal lede landet. Det blev en blå regering, som vi i skrivende stund ikke kender konstruktionen af. Men uanset hvordan det ender, er vi klar til at samarbejde med den nye regering og med dens relevante ministre.

Vi vil gøre, hvad der står i vores magt for at sætte arbejdsvilkår, socialpolitik og socialpædagogik på dagsordenen. Vi vil bære vores dagsordener ind på Christiansborg og sørge for, at de kommer til at spille en rolle fremadrettet.

Vi har tænkt os at holde den nye regering fast på det gode og konkrete udspil, der ligger i de sociale 2020-mål. Vi ser målene som et væsentligt paradigmeskift, som kan blive et frugtbart løft til væsentlige dele af det sociale område. Så de mål skal vi have udmøntet til virkelighed og videreudviklet. Vi har desuden tilbudt at stå til rådighed i den proces med vores viden og faglige input.

Derudover har vi naturligvis en lang liste af andre temaer, vi gerne vil drøfte med de kommende ministre, når tiden er moden.

Vi vil fx gerne tale med dem om vores ønsker om et nationalt forskningsprogram. Vi skal blive stærkere på viden om, hvad der virker og hvorfor. Og vi skal blive stærkere til at kunne dokumentere effekten af vores arbejde.

Vi vil tale om det vigtige i tidlig indsats. Det betaler sig både menneskeligt og økonomisk. Og vi vil tale om den socialpædagogiske faglighed i andre typer job – fx på ældre- og demensområdet.

Vi vil også gerne tale med dem om det væsentlige i et godt arbejdsmiljø og arbejdssikkerhed. Vi har brug for at se kritisk på arbejdsmiljøet for vores medlemmer, og andre medlemsgrupper, der arbejder på det sociale område. Vi er nødt til at finde løsninger, særligt med en stærkere indsats over for voldsrisiko og nedslidning.

Og vi vil gerne drøfte et dagpengesystem, der sikrer, at færre falder ud af systemet, at det bliver nemmere at genoptjene dagpenge, og at det stadig er attraktivt for nyuddannede at blive en del af systemet.

Endelig er vi glade for, at Lars Løkke i valgkampen lagde op til at genåbne trepartsforhandlingerne. Den invitation har vi kvitteret for og meldt os klar til. Vi tror på forhandling og på fælles løsninger, så det er en god start på det kommende samarbejde.

Samarbejdet med regeringen er jo vigtigt. Det er her, vi sætter fingerstryk. Vi har haft et glimrende samarbejde med den tidligere regering, og det forventer jeg også, vi får med den nye. Der er nok at tage fat på, og vi er klar!

INDHOLD

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

04 REHABILITERING

Som beboer på Østruplund skal du have lige præcis den støtte, der gør dig i stand til at gøre ting, som du ikke kunne i går. Det er essensen i den pædagogiske tilgang til beboerne på det nordfynske bo- og beskæftigelsestilbud til psykisk udviklingshæmmede voksne, der har behov for særlig støtte eller er dømt til anbringelse. I praksis betyder det, at medarbejderne hele tiden vurderer, hvilke værktøjer, metoder eller velfærdsteknologiske løsninger den enkelte borger vil have mest glæde af. Og det er ikke kun det pædagogiske arbejde og den overordnede rehabiliteringsstrategi, der tager afsæt i den enkelte beboers ressourcer og funktionsniveau. På Østruplund har man også indført et nyt takstsystem, hvor den borgerspecifikke ydelse er beregnet ud fra en individuel vurdering af den enkelte borgers støttebehov

04 Hold fast i forskelligheden**10 SAMFUNDSDEBAT**

Ligeløn, socialtilsyn og forebyggelse af social udsathed. Socialpædagogerne kom vidt omkring i debatterne under folkemødet på Bornholm. Organisationen var selv vært for en debat om økonomi og tidlig indsats

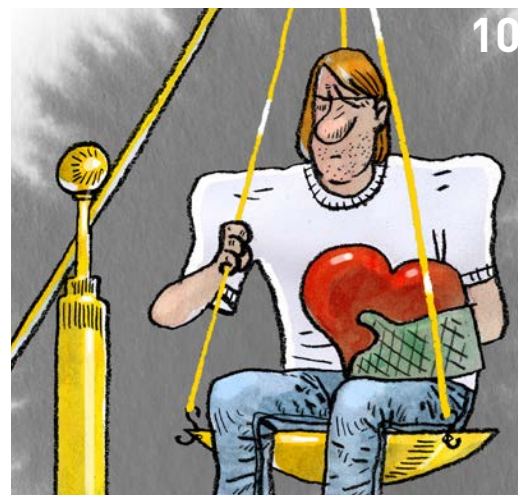
10 Socialpædagogerne på folkemødet

ILLUSTRATION: GITTE SKOV

14 LIVSREJSE

I 1975 flygtede Lam-Phol Lam sammen med en stor gruppe børn og unge fra Vietnam. Som et af Becker-børnene kom han til Danmark og blev siden socialpædagog. Nu er han på vej på efterløn og har skrevet en bog om sin livsrejse – fra tiden i den fattige familie på landet i Sydvietnam, over kostskoletiden, som blev brat afbrudt af krigen, som drev børnene på skolen på flugt, til livet i Danmark, hvor sårene fra krigsoplevelserne aldrig helt er lægt, men hvor han har fundet fred og vil bruge tiden og indtægten fra sin bog på at hjælpe fattige etniske minoriteter i Vietnam

14 Gennem junglen ind i socialpædagogikken**18 NEDSKÆRING**
Rigshospitalet vil spare pædagogtimer**19 FAMILIEPLEJERE**
Fik afslag på kommunal krisehjælp**20 FAMILIEPLEJERE**
Anbringelsesområdet skal under lup**20 FAGBLADET**
Pris for artikler om magtanvendelse**21 KRISECENTER**
Hanne Mariehjemmet lukker**23 BØGER**

REHABILITERING

Essensen i vores pædagogiske tilgang er, at du som beboer skal have lige præcis den støtte, der gør dig i stand til at gøre ting, som du ikke kunne i går

Lars Urban Rasmussen, centerleder, Østruplund

Hold fast i forskelligheden

Der er ingen tvivl om, at det er en stor udfordring at arbejde så konsekvent med den individuelle tilgang. Men jeg er fuld af beundring over, at man på Østruplund aldrig forfalder til standardiserede løsninger

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

På Østruplund bliver der brugt værktøjer som apps, samtalemåtter og trafiklys, når beboerne skal styrkes i at kunne klare sig selv. Nøglen er at fastholde forskelligheden – og altid tage afsæt i den enkelte beboers ressourcer og funktionsniveau

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk
Foto: Nils Lund Pedersen

En trafiklystavle viser med farverne rød, gul og grøn, hvordan hver enkelt beboers tilstand er her og nu. En samtalemåtte med flere forskellige farvestrålende billeder og ikoner fungerer som værktøj, når man skal kommunikere med de af beboerne, der mangler et sprog. I kælderen giver et hyggeligt massagerum mulighed for, at beboere kan få hjælp til at slappe bedre af med pædagogisk massage. Og med en app, der aktiveres via en personlig QR-kode, kan en beboer trin for trin få vist, hvordan en typisk morgenrutine i køkkenet forgår.

Vi er på Østruplund i Otterup på Fyn – et bo- og beskæftigelsestilbud til psykisk udviklingshæmmede voksne, der har behov for særlig støtte eller er dømt til anbringelse. En tidlig sommerdag lagde Socialpædagogernes formand vejen forbi på et arbejdspladsbesøg – og her oplevede Benny Andersen en arbejdsplads præget af høj faglighed, hvor alt pædagogisk arbejde tager afsæt i den enkelte beboers behov. Både når det gælder de mange forskellige former for understøttende vel-

færdsteknologik, medarbejderne gør brug af i det daglige, og når det handler om den overordnede pædagogiske fremgangsmetode, neuropædagogik, hvor udgangspunktet er den enkelte persons ressourcer og funktionsniveau.

– Essensen i vores pædagogiske tilgang er, at du som beboer skal have lige præcis den støtte, der gør dig i stand til at gøre ting, som du ikke kunne i går. Det betyder bl.a., at medarbejderne hele tiden vurderer, hvilke faglige værktøjer, metoder eller velfærdsteknologiske løsninger, den enkelte beboer vil have mest glæde af, siger centerleder Lars Urban Rasmussen.

Ny takststruktur afprøves

Netop den måde at arbejde på ligger helt i tråd med både den rehabiliteringsstrategi på socialområdet, som er ved at blive implementeret i Region Syddanmark, og den nye takststruktur, som Østruplund har indført pr. 1. januar i år.

– Når vi taler rehabilitering, tager vi afsæt i den enkelte beboers behov. Nogle har brug for støtte til at få genskabt gamle kompetencer, andre skal have opbygget helt nye kompetencer – og så er der også beboere, for hvem det mere handler om at vedligeholde kompetencer. Nøglen i vores arbejde med mestring i eget liv er, at vi hele tiden fastholder forskelligheden, siger Lars Urban Rasmussen.

Forskellighed er også kodeordet i den nye takststruktur, som Østruplund anvender. Her får hver enkelt borger fastsat sin egen takst baseret på faglige vurderinger. Udgangspunktet er en basistakst, kaldet en basispakke, der bl.a. indeholder udgifter til ejendom, ledelse, nattevagt, administration og forsikringer. Den borgerspecifikke ydelse er beregnet ud fra en individuel

AKTIVITETER To gange om året bliver der lavet et omfattende aktivitetskatalog for beboerne på Østruplund, hvor de kan vælge sig ind på forskellige aktiviteter lige fra træ- og metalværksted til arbejde i nyttehaven eller pasning af de høns, geder, får og kaniner, der også bor på stedet.

vurdering af den enkelte borgers støttebehov, hvor nogle beboere kun har brug for to til tre ydelsepakker, mens de allermost støttekrævende måske kræver 40 pakker.

– Med ny takst har vi en mere systematisk tilgang til vores beboere. Vi baserer ikke taksterne på, hvad vi synes, men på, hvad hver enkelt beboer helt præcis har brug for i sit liv. Det giver både en mere rigtig og en mere retfærdig fordeling af midlerne, og så giver det samtidig en større grad af gennemskuelse, hvor kommunen tydeligt kan se, hvad de får for pengene, forklarer Lars Urban Rasmussen.

For dagens gæst, Benny Andersen, giver det da også rigtig god mening, at både rehabilitering

og fastsættelse af takst altid tager udgangspunkt i den enkelte borger.

– Der er ingen tvivl om, at det er en stor udfordring at arbejde så konsekvent med den individuelle tilgang. Men jeg er fuld af beundring over, at man på Østruplund aldrig forfalder til standardiserede løsninger. I har modet til at gå nye veje, og I bruger jeres faglighed til hele tiden at finde den bedste løsning for hver enkelt beboer, og det er flot, siger han.

Historiske rammer

Det er svært at forestille sig mere smukke og idylliske rammer end dem, Østruplunds 32 beboere og cirka 90 medarbejdere dagligt færdes i. Den historiske hovedbygning, Slottet, ligner i sig selv et eventyr. Men selvom der står anno 1881 over hoveddøren, er det nymalede vægge, lyse rummelige lejligheder og gennemrestaurerede rum, man møder bag den tunge egetræsdør.

Her på Slottet bor ni af Østruplunds beboere i toværelses lejligheder. De øvrige bor i de to boenheder Skoven og Marken samt et par enkeltmandsprojekter indrettet i særlige pavilloner i området, der i er omgivet af i alt 12 tønder land.

– Vi føler os virkelig privilegerede ved at arbejde i så smukke historiske omgivelser, og det er da med til at løfte både vores arbejdsglæde og beboernes trivsel. Tænk, at vi hver dag har mulighed for at nyde naturen, måske klappe en ged eller er heldige at se fasaner eller rådyr ude på marken – det betyder rigtig meget også for vores pædagogiske arbejde, fortæller Anni Frederiksen, socialpædagog og arbejdsmiljørepræsentant.

Fakta om Østruplund

Østruplund er som afdeling under Specialcenter for Voksne med Handicap et af Region Syddanmarks bo- og beskæftigelsestilbud til psykisk udviklingshæmmede voksne, der har behov for særlig social støtte eller er dømt til anbringelse.

Østruplund har tre bo-afdelinger med lejligheder og et beskæftigelsestilbud, A-huset. På Slottet er der ni lejligheder, mens Skoven og Marken har hver 12 lejligheder. Derudover er der to enkeltmandsprojekter.

På Østruplund anvendes neuropædagogik, hvor man tager udgangspunkt i personens ressourcer og funktionsniveau.

Lige bag Slottet er en håndfuld beboere i fuld gang med at passe nyttehaverne, der forsyner både Østruplund og den lille sommerbod ude på landevejen med friske agurker, tomater, kartofler og ærter. I haverne er der også høns, geder, får og kaniner – og for dem, der hellere vil have olie på hænderne frem for jord, er der indrettet et metalværksted med værktøjshylder, pinup-pige på væggen og en gammel afpillet scooter, der hænger klar til at blive samlet.

– Vi laver to gange om året et omfattende aktivitetskatalog, hvor beboerne kan vælge sig ind på forskellige aktiviteter. Naturen fylder selvfølgelig en del med havearbejde og pleje af dyrene, men vi sørger for, at der er noget for alle, og vi gør meget ud af at inddrage beboerne i at udvikle de aktiviteter, der betyder mest for dem, fortæller Uffe Lønne, som er socialpædagog og tillidsrepræsentant.

Farver beskriver adfærd

På personalekontoret på Slottet hænger en stor tavle på væggen, som alle medarbejdere regelmæssigt kaster et blik på. Med farverne rød, gul og grøn fremgår det, hvordan hver enkelt beboers tilstand er lige nu, og om medarbejderne evt. skal tage nogle forbehold. Grøn betyder, at beboeren er i sin komfortzone, gul signalerer problemadfærd – og rød viser, at beboeren er i konfliktzone med truende eller voldsom fysisk adfærd.

– I dag er tavlen rigtig god at møde ind til. Kun en enkelt beboer er i gult, fordi der har været et par episoder med ham i løbet af weekenden. Men ellers er resten af beboerne her på Slottet grønne, siger Anni Frederiksen.

På Østruplund har de gennem et par år brugt trafiklysmetoden til at beskrive beboernes adfærd og på den måde forebygge konfliktsituationer og utryghed. Nu er næste skridt at gøre trafiklyset digitalt for at gøre systemet mere effektivt og funktionelt i hverdagen. Den proces er allerede i fuld gang i samarbejde med en ekstern lokal it-udvikler, så om kort tid erstattes den klassiske tavle af en touchskærm, hvor medarbejderne løbende kan opdatere hinanden på tværs af afdelinger om beboerens adfærd.

Et eksempel på, hvordan man på Østruplund konstant har fokus på at anvende den nyeste velfærdsteknologi – både for at gøre det lettere for personalet at dokumentere deres arbejde, men også for at styrke beboernes mulighed for selv at kunne klare flest mulige ting i dagligdagen.

QR-koder og fælles brandalarm

– Vi arbejder også med at udvikle brugen af forskellige former for apps og QR-koder som hjælpere til de praktiske gøremål i hverdagen. Tag fx vores beboere med autismespektrumforstyrrelser: De kan via en tablet eller med en QR-kode få vist en video eller få forklaret auditivt, hvordan en typisk morgensituation foregår, så de skridt for skridt guides igennem alle rutinerne med at lave kaffe, dække bord osv. Det er med til at give beboerne en oplevelse af selvbestemmelse i eget hjem, forklarer Simon Vaaben, som er afdelingsleder på Østruplund.

Andre teknologiske løsninger giver mulighed for at registrere al medicinering elektronisk – og dermed gøre arbejdsgangene mere brugervenlige

Vi baserer ikke taksterne på, hvad vi synes, men på, hvad hver enkelt beboer helt præcis har brug for i sit liv. Det giver både en mere rigtig og en mere retfærdig fordeling af midlerne

Lars Urban Rasmussen, centerleder, Østruplund

Vi arbejder meget systematisk med vores overlap [...]. Der er afsat tid til, at vi kan lytte til hinanden, og det er utrolig vigtigt, at man har mulighed for at rense tavlen ren, inden man holder fri og går hjem

Dennis Lindeskov Larsen, socialpædagog, Østruplund

og funktionelle, ligesom brandalarmerne er koblet direkte på stedets personaletelefoner, hvorved alle afdelinger får besked med det samme, hvis der opstår brand et sted på Østruplund.

– Det handler jo både om at kunne dele viden og dokumentation på en hurtig og effektiv måde – og om at skabe tryk og sikkerhed blandt medarbejderne, fordi vi bedre har mulighed for at følge med i, hvad der sker og rykke hurtigt ud, hvis der fx er et af husene, hvor der er behov for hjælp, siger Simon Vaaben.

Psykisk brusebad i Skoven

Det med, at man passer godt på hinanden på Østruplund, gør stort indtryk på Benny Andersen, da han bliver vist rundt i det fynske. Ikke mindst da han kommer forbi boafdelingen Skoven lige på det tidspunkt om eftermiddagen, hvor der er overlap. Eller psykisk brusebad, som medarbejderne selv kalder det. Det er den halve time, der er sat af til, at de medarbejdere, der er på vej hjem, overleverer til de kolleger, der netop er mødt ind.

– Vi arbejder meget systematisk med vores overlap og kommer altid omkring to faste punkter; hvad har været det mest udfordrende i dag – og hvad har været det bedste. Der er afsat tid til, at vi kan lytte til hinanden, og det er utrolig vigtigt, at man har mulighed for at rense tavlen ren, inden man holder fri og går hjem, fortæller socialpædagog Dennis Lindeskov Larsen.

På Østruplund er der også mulighed for jobrotation, hvis man som medarbejder føler sig lidt slidt ned, eller man har været udsat for voldsomme hændelser i sit arbejde. Samtidig er de i gang med et pilotprojekt omkring såkaldte 'helle-dage', hvor man som medarbejder har

RENOVERET SLOT Selvom en del af Østruplund er indrettet i historiske omgivelser med et gammelt slot som hovedbygning, er det lyse, rummelige lejligheder, ny-malede vægge og gennemrestaurerede rum, der præger arbejdspladsen og hverdagen for de 33 beboere.

mulighed for at tage en restitueringsdag uden at skulle melde sig syg.

– Mange af vores beboere er meget støttekrævende og indimellem farlige, og vi er nødt til hele tiden at være opmærksomme på hinanden, så ingen kommer til at føle sig belastet eller udmattet. Derfor gør vi meget ud af at sikre, at man som medarbejder kan blive aflastet, hvis der er behov for det – vi tager hånd om hinanden, siger centerleder Lars Urban Rasmussen.

Tavler fremmer kommunikation

Også de beboere, der har brug for hjælp til at kunne slappe af og få bugt med spændinger i krop og sind, kan få hjælp i det kælderrum, der er indrettet til pædagogisk massage. På den klassiske massagebriks ligger en glad turkisgrøn flodstue omgivet af bløde puder, og man mærker straks, hvordan rummet indbyder til ro og afslapning.

– Det er langt fra alle beboere, der kan lide at blive rørt ved – men for nogle er pædagogisk massage lige netop det, der hjælper dem til at finde det rette afslapningslag. Det handler om at få øget deres kropsbevidsthed, og vi har rigtig gode resultater med at anvende pædagogisk massage, som jo er en anerkendt og evidensbaseret metode, forklarer socialpædagog Helle Kirk Steenhold.

Hun er en af de foreløbig to medarbejdere, som har uddannet sig i at give pædagogisk massage. En massageform, der gennem sansestimulation er med til at øge kropsbevidstheden hos borgere, der ikke har det godt med berøring, og på den måde tilgodeser netop denne borgergruppes behov for krops- og samtalerapi.

Det er også Helle Kirk Steenhold, der viser, hvordan samtalemåtter bruges til at fremme kommunikationen med de beboere, der ikke har et sprog. På en lille firkantet måtte er der øverst placeret tre forskellige smileys – en glad, en mellemfornøjet og en sur – og under hver af dem følger en række laminerede kort med farvestrålende tegninger, der forestiller situationer som motion, en tur i bussen, en madpakke eller en pause.

– Ved at bruge de her meget konkrete illustrationer, kan vi samtale med beboerne om, hvad de godt kan lide, og hvad de ikke har det så godt med. Det kan være, at en beboer er vildt begejstret for at tage på tur, mens han helst undgår motion og har

det skidt med at arbejde i værkstedet. Det handler om at bruge let genkendelige motiver og visuelt materiale til at understøtte kommunikationen med borgeren, siger Helle Kirk Steenhold.

Fokus på faglighed

Høj faglighed er ifølge Lars Urban Rasmussen den helt afgørende årsag til, at man på Østruplund lykkes med de mange forskellige tiltag, værktøjer og pædagogiske metoder, medarbejderne jonglerer med. Derfor har uddannelse og kompetenceudvikling høj prioritet på arbejdspladsen. Knap 84 pct. af personalet har en uddannelse som socialpædagog – det gælder også personale med socialrådgiver- eller social- og sundhedsassistentuddannelse – og lige nu er flere ansatte i gang med at tage pædagoguddannelsen med merit.

– Jeg er af den klare overbevisning, at jo bedre uddannede og specialiserede vi er, jo mindre er omfanget af det, jeg kalder for nødbremsehåndlinger i hverdagen. Med andre ord er der en tæt sammenhæng mellem, hvor ofte man udøver magt eller anvender tvang i sit arbejde, og så den uddannelse og faglighed, man baserer sig på. Derfor vægter vi uddannelse utrolig højt, lyder det fra forstanderen.

I et samarbejde med AOF og Socialpædagogerne er samtlige medarbejdere i år i gang med at få afklaret og styrket deres kompetencer med hensyn til faglig dokumentation og skriftlig kommunikation.

– I vores arbejde møder vi flere og flere krav om skriftlig dokumentation, og for at imødegå de krav er vi alle blevet screenet i forhold til vores læse- og skrivekompetencer, hvor det så er planlagt at give medarbejderne de rette kommunikative værktøjer i forbindelse med notatskrivning og anden faglig dokumentation, fortæller Simon Vaaben.

Derudover kommer samtlige medarbejdere også løbende på skolebænken for at få genopfrisket hele den teoretiske referenceramme og den rehabiliterende tilgang, man arbejder ud fra på Østruplund.

– Det handler om kontinuerligt at sikre, at vi alle arbejder ud fra en fælles faglig platform og i det daglige arbejde tager afsæt i de samme værdier og pædagogiske metoder. Derfor kommer alle nyansatte og studerende på kursus, ligesom vi også har et årskursus, hvor medarbejdere fra de forskellige afdelinger bliver undervist. Faglighed er vores vigtigste afsæt – og det gennemsyrrer alt, hvad vi foretager os, lyder det fra Simon Vaaben. ■

NATUREN Østruplund er omgivet af 12 tønder land med masser af mark og skov, så have- og skovarbejde fylder godt i de daglige fællesaktiviteter – og naturen og smukke omgivelser er med til at løfte både medarbejdernes arbejdsglæde og beboernes trivsel.

SAMFUNDSDEBAT

Socialpædagogerne på folkemødet

Hvis jeg skal vælge mellem dengang, der ikke var de samme kvalitetskrav og krav om dokumentation, og den situation, vi har i dag med de nye socialtilsyn, ja, så vælger jeg situationen i dag. Også selvom nogen får at vide, at de ikke gør det godt nok. For områdets skyld og for mit fags skyld kan jeg kun være interesseret i, at det skal blive bedre

Benny Andersen, formand, Socialpædagogerne

Hvor meget må socialt udsatte koste? Er den anonyme whistleblower-ordning i orden? Og hvordan hænger økonomi sammen med tidlig indsats? Sådanne spørgsmål, som repræsentanter for Socialpædagogerne var med til at diskutere på folkemødet

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk

Illustration: Gitte Skov

På folkemødet i Allinge bager solen. Vi er søgt ud i mylderet af meningsmagere, politikere, journalister, lobbyister og helt almindelige borgere for at finde spor efter socialpædagogik og fagforening. Første stop er et hvidt telt af den type, der ofte bruges til sommerfest.

Socialpædagogernes formand Benny Andersen står på scenen sammen med to tilsynschefer og en repræsentant fra LOS og fra LEV. Der er lagt op til debat om de nye socialtilsyn, og stolerækkerne er fyldt godt op med svedende og vanddrikkende tilhørere. Benny Andersen har lige fortalt, at de nye socialtilsyn i hans øjne er en gave, fordi de kan hæve kvaliteten i de sociale tilbud. For, som han siger, det er ikke nok at have brede skuldre og varme hjerter. Der skal også faglighed til.

Og så går debattens ordstyrer ham på klingen. Tilsynscheferne har lige fortalt, hvordan de i flere tilfælde har givet påbud – og i nogle tilfælde endog skærpede påbud – til steder, der fik stemplet 'alt i orden', da det var kommunerne, som førte tilsyn.

– Og hvordan kan du sige, at socialtilsynet er en gave, spørger ordstyreren.

– Det er jo dine medlemmer, der får at vide, at noget skal gøres bedre, og at målsætningerne fx flagrer.

– Ja, siger Benny Andersen, men jeg mener, at de nye socialtilsyn er en oplagt chance for hele vores arbejdsområde. Når man fagligt ser sig selv efter i sømmene, bliver man bedre. Hvis vi siger, at vi er gode til at arbejde med incestramte piger, så

skal vi dokumentere, at vi kan gøre det. Hvis der er kritik, så skal vi stramme ballerne.

Brede skuldre og varme hjerter

– Ja, siger ordstyreren vedholdende, men du kom ikke rigtigt ind på de socialpædagoger, der selv synes, at de har gjort det godt nok og har brede skuldre og varme hjerter – og så bliver de vejet og fundet for lette.

– Det er der nogen, der gør, medgiver Benny Andersen.

– Men hvis jeg skal vælge mellem dengang, der ikke var de samme kvalitetskrav og krav om dokumentation, og den situation vi har i dag med de nye socialtilsyn, ja, så vælger jeg situationen i dag. Også selvom nogen får at vide, at de ikke gør det godt nok. For områdets skyld og for mit fags skyld kan jeg kun være interesseret i, at det skal blive bedre. Og derfor er socialtilsynet en gave for os.

Den helt store gevinst ved folkemødet er – som navnet siger – muligheden for at skabe et møde og en dialog, og det sker også i dette debattelt, hvor en tilhører stiller kritiske spørgsmål til de to tilsynschefer. Hvordan kan det være rimeligt, at man med den såkaldte whistleblower-ordning helt anonymt kan melde fx et opholdssted – og at opholdsstedet så ikke engang kan få at vide, hvad anklagen handler om?

– Nogle af dem, der er anbragt hos os, er anbragt under tvang, og det betyder, at vi har konflikt fra dag ét. Og når der så pludselig står nogle af jeres tilsynsfolk på dørtærsklen og siger, at de gerne vil på et uanmeldt besøg, kan jeg godt kæde det sammen med, at vi lige har fået en tvangsanbringelse, hvor mor måske er sur over, at der ikke er kerner i vores brød eller sådan noget... Men jeg kan ikke få at vide, om der har været en anmeldelse, eller hvad anmeldelsen i givet fald handler om, siger tilhøreren.

Kan gå til lovgiverne

Tilsynschef Mie Andresen tager ordet.

– Whistleblower-ordningen har givet anledning til rigtig meget debat, og det kan vi faktisk godt forstå. Men det er lovgivningsbåret, at vi ikke må

Vi skal kræve retfærdighed. Det kan ikke være rigtigt, at en mandlig diplomingeniør ansat i kommunen skal have en væsentligt højere løn (100 kr. i timen) for at arbejde med byggesager og infrastruktur end en kvindelig socialpædagog, der er ansat i kommunen og har menneskers skæbner i hånden hver dag

Verne Pedersen, næstformand,
Socialpædagogerne

sige, hvad en anonym henvendelse handler om, siger hun.

Hendes kollega, tilsynschef Ulla Bitsch Andersen, supplerer:

– Jeg kan godt forstå, at man som medarbejder og leder kan føle sig udsat, men så er det vigtigt at slå fast, at ingen er dømt, før de er dømt. Vi kan bruge en anonym henvendelse til at spørge ind til nogle ting, men en anonym henvendelse er ikke i sig selv nok til fx at give et påbud.

Og så beder også Benny Andersen om ordet.

– Hvis du havde spurgt, om der var noget ved de nye socialtilsyn, som jeg var betænkelig ved, ville jeg nævne det med whistleblower-ordningen. Jeg tænker, at vi skal give det lidt tid for at se, hvordan ordningen virker i praksis – og hvis der er nogle problemer, kan vi rette henvendelse til lovgiverne og prøve at få det ændret.

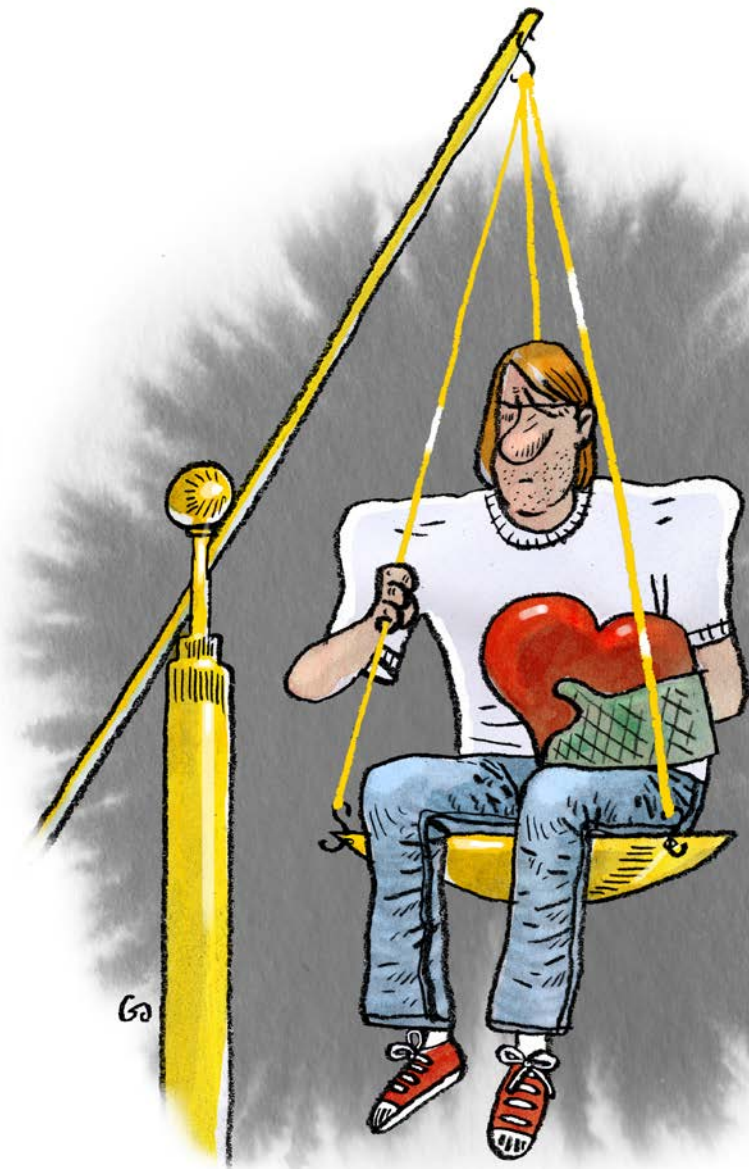
For politisk interesserede er folkemødet, hvad en slikbutik er for lækkersultne med penge på lommen: Det bugner med tilbud. Mens Benny Andersen diskuterer socialtilsyn, er Socialpædagogernes næstformand Verne Pedersen i gang med at debattere ligeløn. Det sker i en bygning, der normalt huser en restaurant – men nu er omdøbt til Folkets Hus med diverse fagforeningsrelaterede aktiviteter. Bl.a. står flere forbundsformænd om aftenen i baren, så man kan få en uformel snak hen over fadøllen – og høre formandens yndlingsmusik.

Hvor ser du frisk ud

Ude foran, på den brostensbelagte gade, laver den lille LO-baserede a-kasse, Min A-kasse, en kærlighedstunnel. Med ens veste og halstørklæder har de stillet sig op på to rækker og hylder dem, der går imellem dem:

- Hvor ser du dog frisk ud!
- Flot hat, du har der!
- Sikke en pæn jakke!

Der bliver også klappet og hujet anerkendende, mens folk går igennem – og de fleste smiler, løfter skuldrene eller fremfører en lille sejrsmarsch, som var de sportsfolk til medaljeoverrækkelse. Pointen er, at man løftes af anerkendelse og opbakning –

og at beskæftigelsessystemet burde indrettes efter samme princip.

Under ligelønsdebatten bliver humoren også taget til hjælp – i form af filmen 'Det kan blive endnu bedre', der er lavet i anledning af 100-året for kvindernes valgret. To børn skal have lomme-penge som løn for diverse tjanser, og selvom de har lavet nøjagtig lige meget, får drengen 100 kr., mens pigen må nøjes med 93 kr. Og deres forsøg på at påpege uretfærdigheden bliver kun mødt af hånlatter fra forældrene: 'Sådan er det bare!'.

Men sådan bør det ikke være, lyder det fra Socialpædagogernes næstformand Verne Pedersen. Hun påpeger, at det største ligeløns-problem udspringer af det kønsopdelte arbejdsmarked, hvor lønnen er lavere i omsorgsrelaterede fag med overvægt af kvinder. Og højere i fag med overvægt af mænd.

– Vi skal kræve retfærdighed. Det kan ikke være rigtigt, at en mandlig diplomingeniør ansat i kommunen skal have en væsentligt højere løn (100 kr. i timen) for at arbejde med byggesager og infrastruktur end en kvindelig socialpædagog, der er ansat i kommunen og har menneskers skæbner i hånden hver dag, siger hun.

Fakta om folkemødet

Folkemødet i Allinge på Bornholm bærer også tilnavnet Danmarks Politikfestival. Der er tale om et non-profit-foretagende under Bornholms Regionskommune, som har til formål at styrke demokratiet og dialogen i Danmark.

I år deltog omkring 100.000 mennesker – og der var mere end 700 arrangører og mere end 2.700 events.

Folkemødet afholdes hvert år. I år var det femte gang.

www.brk.dk/folkemoedet

Vi ved allerede nu noget om, hvad der virker, nemlig en tidlig indsats og den rette indsats. Men der er også behov for at indsamle mere viden. Hvis vi etablerer en større viden om, hvad der virker, er vi tættere på også at kunne give det til dem, der har behov

Marie Sonne, næstformand, Socialpædagogerne

En af metoderne kunne være et jobvurderingssystem, der gør det muligt at sammenligne forskelligt arbejde med samme værdi – målt ud fra fx krav til uddannelseslængde, arbejdsvilkår, anciennitet og ansvar.

– I 100-året for kvinders valgret må vi konstatere, at ligeløn ikke kommer af sig selv. Derfor har vi i Socialpædagogerne et tæt samarbejde med bl.a. BUPL og Dansk Sygeplejeråd i den fortsatte kamp for ligeløn, siger hun.

Snitsår i armen

På samme tid fortsætter debatten om socialtilsynene i det hvide sommertelt. En socialrådgiver blandt tilhørerne fortæller, hvordan tilsynet i hendes øjne har haft nogle negative konsekvenser. Hun arbejder på et anbringelsessted, hvor flere af de anbragte børn kommer fra belastede miljøer med fx kriminalitet. Tidligere fik børnene frataget deres mobiltelefoner, så de ikke så nemt kunne komme i kontakt med det miljø, de skulle skærmes fra. Så fik de telefonerne udleveret på særlige ringedage – ligesom de kunne bruge en fastnettelefon. Men den gik ikke, fastslog tilsynet. Børnene har ret til at have deres telefoner hele tiden.

– Og i sidste uge resulterede det så i, at en 14-årig dreng arrangerede et møde med nogen, han havde gæld til. Han hoppede ud ad vinduet på sit værelse for tre timer senere at komme tilbage med trøjen revet i stykker og snitsår i armen, fortæller socialrådgiveren.

Tilsynschef Ulla markerer:

– Den slags cases bliver vi af og til præsenteret for, men lovgivningen af klar: Så længe der ikke er tale om en frivillig aflevering af telefoner, er det ulovligt – medmindre kommunens børne- og ungeudvalg har taget en beslutning om, at netop dén 14-årige dreng ikke må have mobil.

– Ja, men den slags afgørelser vil de ikke lave, indskyder socialrådgiveren.

– Nej, medgiver Ulla, og så må vi prøve at rådgive jer om, hvad I ellers kan gøre. Jeg siger ikke, at det er let, men vi kan ikke bare sige: Pyt med at noget er ulovligt, I gør det bare alligevel.

Tidlig indsats

I såvel ligelønsdebatten som debatten om socialtilsyn er Socialpædagogerne inviteret med i panelet – uden selv at være arrangør. Organisationerne ville have arrangeret en såkaldt socialpolitisk boksekamp mellem rød og blå blok, men den blev aflyst på grund af valgkampen, der har medført

afbud fra mange folketingspolitikere, der hellere vil føre valgkamp hjemme i kredsen. Til gengæld er Socialpædagogerne værter for en debat om tidlig indsats og økonomi i Folkets Hus, hvor Benny Andersen skal diskutere med Københavns overborgmester Frank Jensen og pensionselskabet Skandias vicedirektør Peter Holm.

– Da jeg var lille dreng, havde jeg ikke drømt om, at jeg skulle arbejde i et pensionselskab – og da jeg startede i pensionselskabet, havde jeg ikke drømt om, at jeg skulle stå her og diskutere udenforskab med Socialpædagogerne, indleder Peter Holm – og forklarer, at pensionselskabet altid har lagt vægt på at tage et samfundsansvar – det der i dag bliver kaldt corporate responsibility. Tidligere forskede selskabet fx i forebyggelse af brande, og i dag interesserer de sig for forebyggelse af sociale problemer. Pensionselskabet har udviklet den såkaldte Skandia-model, der gør det muligt at beregne, hvor meget man kan spare ved at forebygge socialt udsatte, der jo fx kan medføre udgifter til anbringelser eller førtidspension.

– Modellen viser også, hvem der høster gevinsterne – altså hvordan de fordeler sig på henholdsvis kommune, region og stat. Og det er derfor et redskab til at tale om, hvem der skal investere hvor meget, forklarer han.

I panelet er alle tre enige om, at forebyggelse gennem tidlig indsats er en god investering, og Benny Andersen slår på tromme for en af Socialpædagogernes kongstanker: Indførelse af en social investeringsfond, der skal gøre det muligt at få økonomisk støtte til projekter, som først på længere sigt tjener sig ind.

Prisen på socialt udsatte

Lidt senere på dagen er også Socialpædagogernes næstformand Marie Sonne med i en debat med fokus på økonomi. Det sker i den del af folkemødet, der hedder Kæmpestranden: Her er et område, der normalt er parkeringsplads for strandgæster, omdannet til en markedsplads med et utal af debattelte. Der er kamp om opmærksomheden, så mange prøver at fange den med kreative tiltag. Eksempelvis skal en indkøbsvogn fyldt med øldåser og rødvinflasker henlede opmærksomheden på børn i misbrugsfamilier – mens et stort whiteboard med farvestrålende tuscher skal få folk til at tænke over, hvad 'lige-værd' er for dem – og til at skrive det op.

Inde i et af de mange telte har SFI indbudt til debat under overskriften: 'Hvor meget må det koste

Jeg synes, at folkemødet er en fantastisk mulighed for at få ny viden og møde en masse mennesker. Jeg har både spillet bingo med Ida Auken, hørt om elbiler og overværet Helle Thornings tale

Pia Grabe, socialpædagog

at hjælpe en udsat?'. Banen bliver kridtet op, da SFI refererer til en undersøgelse, som Danmarks Statistiks Indsamlingskontor lige har lavet med 2.000 medvirkende. Må økonomi spille en rolle, når samfundet hjælper mennesker med behov for hjælp, lød et af spørgsmålene – og her svarede 61 pct. ja og 38 pct. nej. Kun én pct. var i tvivl.

Socialpædagogernes næstformand Marie Sonne sidder i panelet, og hun argumenterer for, at der skal tænkes i økonomi på den måde, at man skal finde ud af, hvilke indsats der virker bedst – og så sætte ind med det, der virker.

– Vi ved allerede nu noget om, hvad der virker, nemlig en tidlig indsats og den rette indsats. Men der er også behov for at indsamle mere viden. Hvis vi etablerer en større viden om, hvad der virker, er vi tættere på også at kunne give det til dem, der har behov, siger hun.

Bestyrelse på studietur

Om aftenen indfinder køligheden sig og med den en stemning, der er som taget ud af en turistbrochure: Her er både solnedgang, sild og skum på fadøllerne. I en skyggefuld have sidder nogle af bestyrelsesmedlemmerne i Socialpædagogernes Kreds Storstrøm og slapper af efter en lang dag.

– Vi har været rundt i to grupper og enten hørt oplæg om tillidsreform eller arbejdsmiljø, fortæller kredsformand Lisbeth Schou.

Oprindeligt var det meningen, at alle 11 i kredsbestyrelsen skulle afsted, og der var etableret kontakt til en række politikere, men møderne blev aflyst på grund af valget, og turen blev i stedet til en form for studietur med syv deltagere.

– Vi har fx hørt et meget spændende oplæg om ytringsfrihed og stress – det giver stress, hvis man som offentligt ansat ikke må ytre sig om forholdene på arbejdspladsen, fortæller Dorthe Marland.

Lisbeth Schou slår fast, at formålet med turen er en undersøgelse af mulighederne for at sætte Kreds Storstrøm på dagsordenen.

– Turen skal give et udbytte, der gavner medlemmerne – ellers vil vi ikke gøre det igen. Så det skal vi evaluere på, når vi kommer hjem, siger hun.

Meninger uden på tøjet

Flertallet af bestyrelsesmedlemmerne har ens, røde t-shirts på med Socialpædagogernes logo, og på den måde har de noget til fælles med mange andre folkemøde-deltagere: Tilhørsforholdet markeres tydeligt på tøjet.

– Jeg er pædagog. Hvad er dine superkræfter, står der på en dames t-shirt. Og på en mands:

– Lyt til en hjemløs. Det koster kun to ører.

Pia Grabe har bare sommertøjet på. Hun sidder ved Folkets Scene, hvor hun lige har været tilskuer til en debat, hvor bl.a. Socialpædagogernes næstformand Verne Pedersen talte om børns rettigheder. Til daglig arbejder Pia Grabe som socialpædagog på Center for Døvblindhed i Aalborg, men nu har hun ferie, og den er med vilje planlagt, så bornholmer-turen kan kombineres med folkemødet.

– Jeg synes, at folkemødet er en fantastisk mulighed for at få ny viden og møde en masse mennesker. Jeg har både spillet bingo med Ida Auken, hørt om elbiler og overværet Helle Thornings tale, fortæller hun.

– Og jeg har tænkt: Hvorfor er mit område, de døvblinde, ikke repræsenteret her? Måske kunne vi til næste år lave et arrangement, der satte fokus på det. ■

LIVSREJSE

I dag er det mere stressende, fordi vi skal bruge en del tid på at skrive og dokumentere, og meget mindre tid på at være pædagog i forhold til borgerne

Lam-Phol Lam, socialpædagog og vietnamesisk flygtning

Gennem junglen ind i socialpædagogikken

Socialpædagog Lam-Phol Lam flygtede i 1975 sammen med en stor gruppe børn og unge fra Vietnam – nu er han på vej på efterløn og har skrevet en bog om sin livsrejse

Af Lone Marie Pedersen, redaktionen@sl.dk
Foto: Hanne Loop

Når socialpædagog Lam-Phol Lam til november i år går på efterløn, har han et klar plan om, hvad han vil bruge noget af den nye fritid til. Han vil som vietnamesisk flygtning i Danmark igen vende blikket mod Vietnam og forsøge at hjælpe landets mange fattige etniske minoriteter. For selv om Vietnam i dag er et yndet rejsemål for mange turister, der lægger en del penge i landet, er det kun de i forvejen velbjergede, der får del i rigdommen, fortæller han.

Derfor skal overskuddet fra salget af hans selvbiografiske bog 'Den mirakuløse rejse fra ris til kartoffel' også sendes til Vietnam. Bogen udkom i november 2014 og er i første omgang en fortælling til hans børn og børnebørn og de mennesker, som flygtede sammen med ham til Danmark i 1975.

– Mit ønske er at fortælle mine omgivelser og efterkommere om det liv, jeg og de andre vietnamesiske flygtninge har med fra Vietnam og om mødet med det land, vi kom til, siger Lam-Phol Lam.

Det var en stor og vanskelig omvæltning at komme til Danmark. Med fem sprog i hovedet – vietnamesisk, cambodiansk, fransk, engelsk og stiéng, der er hans stammes sprog – skulle han i gang med at lære endnu et sprog.

– Det er meget svært for en vietneser at lære dansk, fordi vi skal rulle tungen på en måde, som er vanskelig for os, fortæller han.

Han lærte hurtigt at forstå dansk, men udtalen voldte store problemer. Og det gør den fortsat. Selvom han har gået mange år i skole i Danmark, og bl.a. har taget en dansk HF-eksamen og gennemført en pædagoguddannelse, har arbejdet 28 år som socialpædagog med mennesker med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse og er blevet tjenestemand, kan han den dag i dag støde på sprogproblemer. Således fortalte hans leder ham for nylig, at et par af de udviklingshæmmede ikke kunne forstå, hvad han sagde.

– Jeg føler smerte og tavshed indvendig. Er ked af det og målløs, og jeg har ikke mulighed for selvforsvar. Nogle af de svageste borgere i det danske samfund har en tendens til ikke at se noget problem ved sig selv. Nogle forældre er racister og fremmedhadiske. Det smitter ofte af på deres børn.

Men det, der i dag sidder allerdybest, er de mén, som han fik forud for flugten til Danmark, og som stadig kan forstyrre hans nattesøvn.

– Det var turen gennem junglen med de nordvietnamesiske vietcong-soldaters geværkolber rettet mod mit hoved, der har sat dybe spor, siger han.

Og mærkerne efter en granatsplint, der ramte under venstre øje, er i dag det synlige tegn på kampene mellem Nord- og Sydvietnam, som Lam-Phol Lam bærer.

Overinspektørens kæledække

Hans familie tilhørte en meget fattig del af den sydvietnamesiske landbefolkning. Hans far arbejdede dybt inde i junglen med at fælde bambus, som han solgte til en opkøber for at ernære familien, som talte seks børn.

Familien tilhører den etniske minoritetsgruppe motagnarderne, som dengang boede i grænseområdet mellem Vietnam og Cambodien. Som niårig kom Lam-Phol Lam på en kostskole, der lå 35 km fra barndomshjemmet, og han var kun hjemme i ferierne. Skolen var forbeholdt montagnarderne.

På skolen viste han sig hurtigt som en begavet elev, der også var dygtig til sport. Overinspektøren lagde mærke til ham og inviterede ham til at bo hos sig som sin tjener. Lam-Phol Lam gik i tredje klasse og 'udnævnelsen' betød, at han steg voldsomt i anseelse blandt de øvrige elever, og det medførte bl.a. også, at han fik mere at spise og oftest undgik det hårde fysiske arbejde i plantagerne omkring skolen.

Freden blev brudt

Således forløb skolegangen godt. Men det hele fik en brat ende, da krigen mellem det kommunistiske styre i Nordvietnam og det USA-støttede Syd-vietnam i april 1972 nåede til kostskolen.

Lam-Phol Lam, der var 17 år, gik i 11. klasse og skulle netop i gang med sin afsluttende studentereksamen.

Kostskolen lå tæt ved militære mål og blev derfor ofte beskudt. Flere af eleverne blev ramt af granatsplinter. En dag, mens Lam-Phol Lam og

overinspektøren var i gang med at læsse mad i en bil, blev inspektøren ramt og døde på stedet.

Situationen var kaotisk. De sydvietnamesiske soldater rykkede ind på skolen, der blev forvandlet til en kampplads. Vietcong-soldater i tanks kørte forbi og skød direkte på skolen.

Kosteleverne besluttede sig for at flygte ud af krigszonen, og med hvide flag i hånden begav de sig ud på pladsen. En del af eleverne blev dræbt, heriblandt de to, som stod ved siden af Lam-Phol Lam. En granatsplint ramte Lam-Phol Lam under venstre øje.

– Jeg var meget heldig, konstaterer han.

De overlevende elever løb ind i junglen. De blev fanget af Vietcong, som lod de yngste elever gå. Lam-Phol-Lam blev sammen med de andre bagbundet og fik besked på at gå gennem junglen om natten.

Lam-Phol Lam blødte under venstre øje, ansigtet var meget hævet, og han havde svært ved at se. Hans grandfætter trak ham derfor gennem junglen i en snor. De blev ført frem til en guerilla-lejr, hvor der var gravet fangehuller i jorden. De blev fordelt i hullerne, fire i hver.

Efter tre dage i hullerne fik de at vide, at de kunne gå. De blev anbefalet af gå til højre for at undgå at blive fanget af andre vietcong-soldater.

LIVSVALGET Selvom han oprindeligt drømte om at læse økonomi, endte Lam-Phol Lam med at vælge pædagoguddannelsen og har siden viet 28 år af sit liv i Danmark til arbejdet med mennesker med fysisk og psykisk funktionsnedsættelse.

Livet er et valg, og det gælder om at vælge rigtigt. Min kone og jeg har knoklet for at få det, vi har i dag. Jeg føler mig rig, og det er den historie, jeg gerne vil have, at mine børn og børnebørn skal forstå

Lam-Phol Lam, socialpædagog og vietnamesisk flygtning

Det lykkedes Lam-Phol Lam at slippe fri, og efter et kort besøg hos forældrene blev de enige om, at det var for farligt at blive i området. De besluttede, at han skulle tage til Saigon og gøre sin studentereksamen færdig.

Henning Becker og en ny æra

Studentereksamen blev det nu ikke til.

Lam-Phol Lam startede på studenterkursus, men havde svært ved at koncentrere sig om undervisningen.

– Jeg savnede min familie og mine venner, og mit hoved var fyldt med de skrækkelige og traumatiske oplevelser fra krigen. Jeg var jo kun 17 år, da det skete. Jeg havde en knugende fornemmelse af ensomhed indeni.

I stedet for skolegang, kontaktede han den dansk-tyske journalist Henning Becker, som tog sig af Saigons gadedrenge og nogle af de børn fra kostskolen, som var flygtet gennem junglen, bl.a. Lam-Phol Lams lillebror.

Lam-Phol Lam blev engageret i arbejdet, og sammen med Henning Becker havde han hovedansvaret for 214 børn og unge.

Da USA i april 1975 trak sig ud af Sydvietnam, blev situationen meget kritisk for de mange børn og unge.

Men med en invitation fra den daværende danske statsminister Anker Jørgensen (S) om at komme til Danmark, og med plads i et amerikansk fly, lykkedes det for den 24-årige Lam-Phol Lam, hans kone og søn at slippe ud af landet sammen med 214 børn og unge. 157 af dem var montagnardere fra kostskolen og resten gadedrenge.

I første omgang blev hele gruppen anbragt på Livø. Omkring fem måneder senere fik alle asyl, og gruppen blev flyttet til Roskilde Højskole. Lam-Phol Lam var leder og havde hovedansvaret for gruppen.

Senere blev de flyttet i grupper rundt på Sjælland, og i år har de netop kunnet fejre 40 års jubilæum for deres ankomst til Danmark.

– Overalt, hvor vi kom frem, blev vi godt modtaget, siger Lam-Phol Lam.

Montagnarderne i Danmark holder stadig sammen og mødes fx til familiesammenkomster. Lam-Phol Lam er formand for Den Vietnamesiske Montagnardforening i Danmark.

– Det har altid været en vigtig del af mit liv at holde sammen på motagnardgruppen i Danmark, men i takt med, at integrationen har udviklet os, og vi har skabt vores liv også uden for gruppen, har tingene ændret sig. Men vi holder stadig af hinanden og ses til festlige lejligheder.

Drømmen blev ændret

Lam-Phol Lams eget liv i Danmark begyndte med HF-eksamen, og han ønskede herefter at læse økonomi, men opgav på grund af transporten fra Skælskør, hvor han boede med sin kone og dengang to små børn, til København. Senere blev familien forøget med endnu et barn. I stedet for økonomi valgte han pædagoguddannelsen.

– Da jeg har arbejdet med mennesker, siden jeg var 18-19 år, var det et naturligt valg, siger han.

Undervejs var han i praktik på en sprogskole, hvor han havde kontakt med iranske flygtninge. Han kunne se, at deres situation var meget anderledes end hans egen. Dels var han blandt de første flygtninge, som kom til Danmark, hvor de overalt blev budt velkommen, dels kom de i en stor gruppe, som kunne støtte hinanden. De iranske flygtninge var hovedsagelig unge enlige mænd.

– Iranerne led meget under isolation – både i forhold til, at familierne var i Iran, i forhold til danskerne og også indbyrdes, da man kunne risikere, at ens bedste ven var spion for Khomeinis regime (iransk leder, død 1989 *red.*).

Efter endt fritidspædagoguddannelse i 1987 skrev Lam-Phol Lam mange jobansøgninger inden for børne- og ungeområdet. Men han fik afslag på afslag og valgte derfor at søge et arbejde med udviklingshæmmede.

– Det var den mulighed, der var for beskæftigelse.

Han fik jobbet og har haft samme arbejdsgever, Næstved Kommune, i alle årene. I dag er det som støtte-kontaktperson, hvor han vejleder og

hjælper beboerne med alle praktiske og personlige forhold.

– I starten tog jeg altid arbejdet med hjem, men efterhånden som jeg fik erfaring, fylder det ikke så meget i fritiden.

Arbejdet har ændret karakter, fortæller han.

– I dag er det mere stressende, fordi vi skal bruge en del tid på at skrive og dokumentere, og meget mindre tid på at være pædagog i forhold til borgerne.

Lam-Phol Lam har hele tiden haft sin fagforening – Socialpædagogerne – med, og det er et bevidst valg.

– Vi har brug for nogle, der forhandler vores løn og arbejdsforhold, og vi har brug for solidariteten og fællesskabet, siger han.

Livet er et valg

Et lige så bevidst valg har Lam-Phol Lam truffet omkring sit religiøse ståsted. Han voksede op som buddhist.

– Jeg lærte tidligt værdien af et regelmæssigt liv, respekt for forfædrene, at være hjælpsom og ikke gøre andre fortræd.

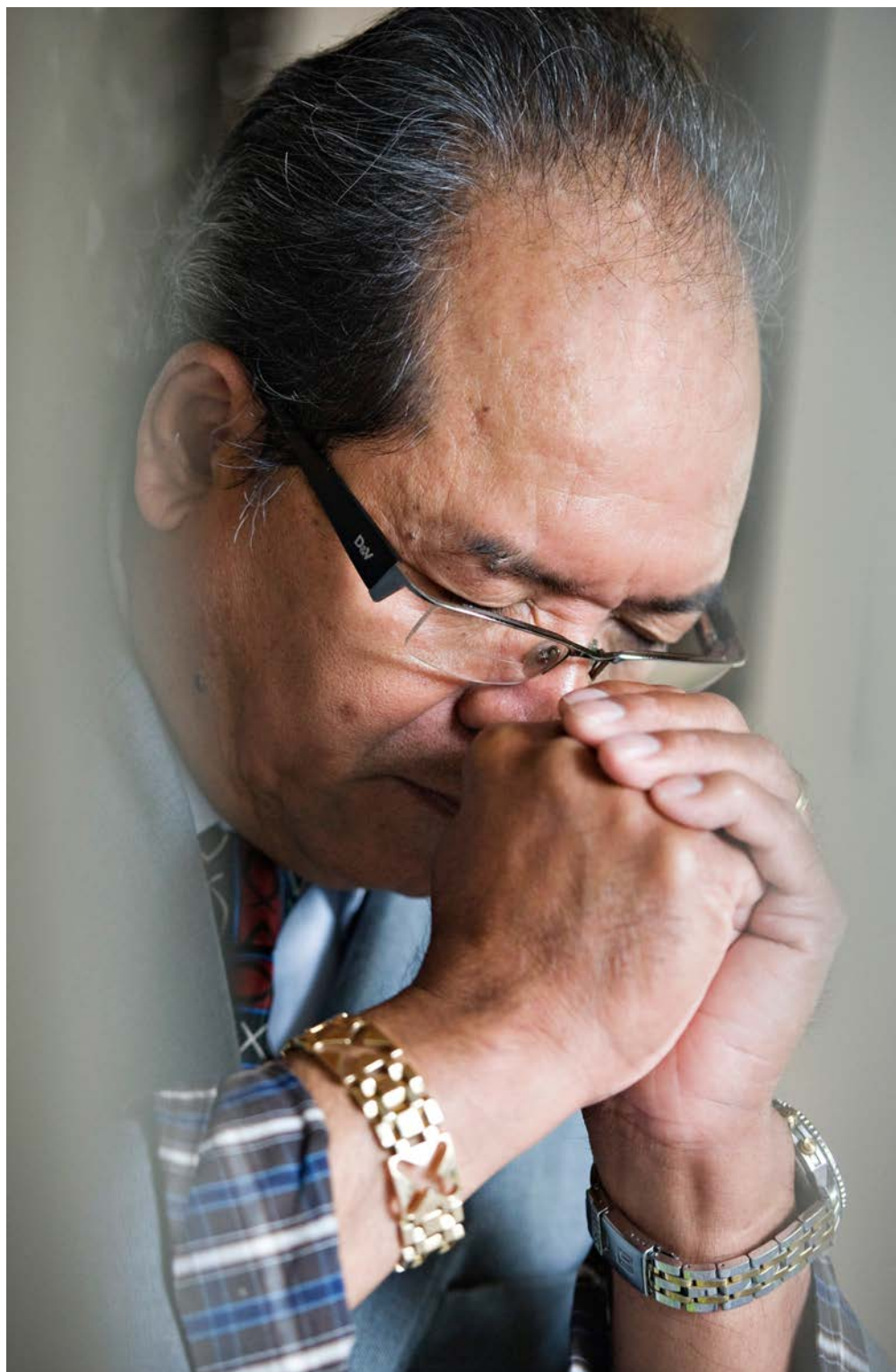
Det er værdier, han har båret med sig og givet videre til sine børn. Men han valgte i 2010 at forlade buddhismen og lade sig døbe i den vietnamesiske evangelistmenighed.

Her har han for alvor opnået mental ro og er ikke længere plaget af ensomhed og selvmordstanker, selvom oplevelserne fra krigen i Vietnam stadig kan dukke op hos ham.

– Hvis ikke jeg læser i bibelen og beder til Gud hver dag, bliver mine følelser blokeret, fortæller han.

Hans tre voksne børn er godt i vej, og han har sine fem søskende (en søster er blevet i Vietnam) og sin mor, der er på plejehjem, omkring sig i Danmark, og han har haft sin kone gennem hele livet.

– Livet er et valg, og det gælder om at vælge rigtigt. Min kone og jeg har knoklet for at få det, vi har i dag. Jeg føler mig rig, og det er den historie, jeg gerne vil have, at mine børn og børnebørn skal forstå.

Og så vil han gerne bruge noget af sin energi på at hjælpe de fattige etniske minoriteter i Vietnam.

– Først og fremmest skal børnene have mulighed for skolegang. Det er vigtigt for at kunne klare sig.

Gennem den vietnamesiske evangelistmenighed bliver der samlet penge ind, så man bl.a. kan hjælpe med materielle ting som fx borde og stole til børnenes skolegang. ■

Lam-Phol Lams 'Den mirakuløse rejse fra ris til kartoffel' er udkommet på Forlaget Mellemsgaard. 180 sider. Pris 199,99 kr.

MENTAL RO Lam-Phol Lam er vokset op som buddhist, men i 2010 besluttede han sig for helt at forlade buddhismen til fordel for den vietnamesiske evangelistmenighed. Her føler den vietnamesiske socialpædagog, at han for alvor har opnået mental ro.

NEDSKÆRING

Rigshospitalet vil spare pædagogtimer

Der er kun fem deltidsansatte socialpædagoger til at støtte de mange syge børn på Rigshospitalet, og nu får de endnu mindre tid, fordi Region Hovedstaden har sendt et sparekrav

Af Lone Marie Pedersen,
redaktionen@sl.dk

Rigshospitalet modtager meget syge børn og unge, som har brug for den mest specialiserede behandling. Det er børn og unge med fx kræft, børn, der har været udsat for seksuelle overgreb, børn med alvorlige mave-tarm-lidelser og børn med kroniske lidelser.

Der er ansat fem socialpædagoger på deltid til at føre pædagogisk tilsyn med disse meget syge børn. Det drejer sig

om 1.900-2.000 af de omkring 38.000 børn, som årligt bliver indlagt på Rigshospitalet. Det er ikke mange medarbejdertimer, og der skal løbes hurtigt, fortæller tillidsrepræsentant og socialpædagog Mette Pauli Rasmussen.

Alligevel vil Region Hovedstaden spare på pædagogtimerne som led i en større sparerunde, som hospitalet skal gennemføre i år og næste år.

Socialpædagogerne arbejder tæt sammen med læger, sygeplejersker, ergoterapeuter og andre faggrupper i Klinik for Psykologi, Pædagogik og Socialrådgivning.

– Vores opgave som pædagog er at se det raske barn i det syge. Hvad mestrer barnet, hvad kan det? Ved siden af, at barnet er meget sygt, er det stadig et barn eller en ung, og vi forsøger at motivere barnet psykisk, sprogligt, motorisk og socialt, siger Mette Pauli Rasmussen.

I øjeblikket bliver der diskuteret, hvor besparelserne skal findes. Men det ligger klart, at alle faggrupper vil blive berørt.

– Ved de seneste besparelser for omkring tre år siden valgte centerledelsen at spare to pædagogstillinger, siger Mette Pauli Rasmussen.

Alligevel skal der også denne gang spares pædagogtimer. Det bliver svært for så lille en gruppe at kæmpe en kamp og bevare fagligheden, fortæller hun.

Ikke dokumenteret

Til forskel fra fx læger, psykologer og socialrådgivere er socialpædagogerne den eneste faggruppe, som patienterne ikke skal henvises til. Socialpædagogernes arbejde foregår rundt på afdelingerne med det enkelte barn og forældrene, som er indlagt sammen med barnet.

– Jeg tror, at der er en del uklarhed om, hvordan vi arbejder, fordi vi ikke skal

dokumentere vores arbejde som fx sygeplejersker, læger, socialrådgivere gør, når de har haft kontakt med en patient. Ingen kan se, hvor mange børn vi har gennem hænderne hver dag, siger Mette Pauli Rasmussen.

For at skabe mere kendskab til deres arbejde, har socialpædagogerne i længere tid arbejdet på en at få igangsat et toårigt projekt, som skal belyse det socialpædagogiske arbejde på Rigshospitalet. Men de mangler både tid til at færdiggøre projektbeskrivelsen og fondspenge til at få projektet gennemført.

– Og med de varslede besparelser bliver det endnu sværere at finde tid til at gøre projektbeskrivelsen færdig og søge fondspenge, siger Mette Pauli Rasmussen. ■

Socialpædagogen har tidligere skrevet om socialpædagogers arbejde på Rigshospitalet – se fx www.kortlink.dk/gy6s

Landsmøde i netværket for socialpædagoger, der arbejder med senhjerneskedede

15. september 2015 på Severin i Middelfart

Katrine Rasmussen – hvilken påvirkning har nedsatte styrings/executive funktioner for vores hukommelse? Har det også konsekvenser for vores opmærksomhed og andre kognitive funktioner? Hvordan kan vi bruge tablets og apps i vores arbejde som pædagoger indenfor rehabilitering og det socialpædagogiske arbejde? Ideer til hensigtsmæssig brug af iPad til voksne med særlige behov – kommunikation både med tale og skrift/struktur/planlægning/kognitiv træning/som aktivitet og tidsfordriv

Tilmeldingsfrist: 4. august 2015

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/senhjerneskedede2015

FAMILIEPLEJERE

Fik afslag på kommunal krisehjælp

Da en plejefamilie efter en traumatisk oplevelse havde akut brug for krisehjælp, mødte de en lukket dør hos kommunen. Mange familieplejere befinder sig i en gråzone, hvor de ikke betragtes som ansatte på trods af en kontrakt med kommunen

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Den fredag eftermiddag i april havde ægteparret 'Hanne og Bent Nielsen' akut brug for professionel hjælp. Et forholdsvis banalt skænderi med et plejebarn, som i mere end 17 år havde været en del af familien og nu var i efterværn, udviklede sig pludselig voldsomt og førte til, at Hanne Nielsen var udsat for en traumatisk oplevelse. Hun gik i chok og havde brug for hurtig krisehjælp.

Men da Bent Nielsen tog kontakt til den kommune, hvor parret var ansat som plejefamilie, var der ingen hjælp at hente.

– Jeg ringede med det samme til kommunen, men her blev jeg stillet om syv gange til forskellige medarbejdere – og ingen ønskede at tage den varme kartoffel. Så det endte med, at vi søgte hjælp via Socialpædagogernes ordning med krisehjælp, hvor min kone fik bevilget tre samtaler hos en psykolog, fortæller Bent Nielsen.

Han fortsatte dog med at kime kommunen ned, indtil han endelig fik fat på den ansvarlige leder, fra hvem han fik det korte svar: Vi kan ikke hjælpe jer, fordi I som plejefamilie ikke anses som ansatte i kommunen.

– Man står der midt i et virvar af følelser og er ramt hårdt på psyken, og så møder man luk-

kede døre hele vejen rundt. Det føltes helt grotesk. Som ansat tænker man jo, at man kan gøre brug af det kriseberedskab, kommunen stiller til rådighed for deres medarbejdere, for det kan man jo, hvis man arbejder som sosu-assistent, socialrådgiver eller skolelærer. Men det gælder ikke for familieplejere, lød det svar, vi fik, fortæller Bent Nielsen.

I Kreds Midt- og Vestjylland, hvor kredsformand Peter Sandkvist er bekendt med den konkrete sag, er det ikke første gang, man oplever, at familieplejere arbejder i en gråzone.

– Vi har en klar opfattelse af, at man i rigtig mange kommuner ikke anser familieplejere som ansatte i kommunen – det er den retorik, vi generelt møder både hos sagsbehandlere, rådgivere og på ledelsesniveau. Desværre betyder det, at når en plejefamilie, som i det konkrete tilfælde, kommer i klemme, så får de ikke alene forkert vejledning fra kommunen, de får også afslag på den hjælp, de har brug for og ret til, siger Peter Sandkvist.

Nej til arbejdsskade

I dagene efter den traumatiske oplevelse oplevede Hanne Nielsen, at hun reagerede voldsomt både fysisk og mentalt.

– Jeg havde koldsved, hjertebanken og kunne ikke overskue noget som helst – det var som om, at både min hjerne og min krop slog fra. Det satte selvfølgelig gang i en masse tanker om, hvorvidt min psyke ville få varige mén, og derfor besluttede vi ret hurtigt, at jeg skulle anmelde episoden som en arbejdsskade, fortæller hun.

Men her lød svaret fra kommunen, at plejefamilien ikke var omfattet af arbejdsskade-forsikringsloven, fordi de ikke var ansat i kommunen – og at det derfor ikke kunne anmeldes

som en arbejdsskade. Det fik Bent Nielsen til at kontakte både kommunaldirektør og borgmester for at få afklaret sagen – ikke mindst set i lyset af, at han via Socialpædagogernes kreds-kontor var blevet gjort opmærksom på en vigtig principiel afgørelse fra 2010. Her slog Ankestyrelsen fast, at en familieplejer, der har anbragt børn i døgnpleje, betragtes som ansat af den kommune, som har anbragt barnet hos plejefamilien – og dermed er omfattet af lov om arbejdsskadesikring.

I det skriftlige svar, Bent og Hanne Nielsen siden fik, beklagede kommunen, at de var blevet vejledt forkert af KL. I svaret står der bl.a., at plejefamilier er omfattet af arbejdsskade-forsikringsloven og ifølge denne lov betragtes som lønmodtagere og ikke selvstændige, men at KL indtil videre fastholder udgangspunktet om, at familieplejere betragtes som selvstændige.

– Det er jo et reelt problem, når ingen rigtig vil kendes ved familieplejerne, og jeg synes, det er en helt uholdbar situation, at de placeres mellem to stole. Når der opstår en kritisk situation, fx hvis et plejebarn truer plejefamilien, så er der reelt ikke noget beredskab i kommunen, hvor plejefamilien kan henvende sig – for alle fralægger sig ansvaret, siger Peter Sandkvist.

Få styr på forholdene

I det seneste nummer af Fanny, familieplejernes blad, tager bladets leder netop fat på problemstillingen med, hvorvidt familieplejere er ansatte eller selvstændige. Udgangspunktet er en aktuel dom fra Landsskat-teretten, der slår fast, at familieplejere som udgangspunkt er lønmodtagere i skattemæssig sammenhæng.

I lederen skriver Socialpædagogernes forbundskasserer

Kaj Skov Frederiksen bl.a., at 'Det ville klæde KL at lave en fornyet vurdering af familieplejeområdet på baggrund af ændringerne i anbringelsesgrundlaget, opgavetyperne og det faktum, at familieplejeopgaven i dag ofte er en fuldtidsbeskæftigelse – der kræver pension, opsigelsesvarsel, ret til aflastning og ordnede ansættelsesforhold, der svarer til opgaverne. Det nærmer sig det uanstændige, at den foretrukne anbringelsesform i Danmark, der beskæftiger omkring 7.000 kommunalt 'ansatte' ikke har et overenskomstlignende aftalegrundlag, der definerer vilkårene – og som forpligter begge parter, som vi ellers har så fine erfaringer med jf. den danske aftalemodel'.

Hjemme hos familien Nielsen er ønsket om veldefinerede ansættelsesforhold da også større end nogensinde før – ikke mindst nu hvor parret igen er blevet godkendt til at have plejebørn boende i aflastning.

– I den her sag har vi virkelig følt os kasseret af vores arbejdsgiver, kommunen. Kommunen sygemeldte fx Hanne efter episoden, men da hun så søgte om at få sygedagpenge, fik hun afslag, fordi hun ikke betragtes som ansat. Det er kort og godt uholdbart, at vi har en kontrakt med kommunen, der er fin nok, så længe vi løfter en vigtig opgave med at hjælpe nogle hårdt ramte unge mennesker, men når det så går galt, er vi helt og aldeles overladt til os selv. Det holder ikke, siger Bent Nielsen.

Hanne Nielsen er siden blevet tildelt yderligere tre samtaler hos en psykolog, betalt af kommunen.

KL har ikke ønsket at medvirke i artiklen. ■

Bent og Hanne Nielsen optræder under pseudonym. Deres rigtige navne er kendt af redaktionen.

FAMILIEPLEJERE

Anbringelsesområdet skal under lup

Hvordan fungerer hverdagen i en plejefamilie, og hvad er effekten af at anbringe børn og unge uden for hjemmet? Et stort forskningsprojekt sætter i de kommende år hele anbringelsesområdet under lup

Af Tina Løvbom Petersen, tln@sl.dk

Over det næste års tid skal to forskere følge dagligdagen hos 10 til 12 plejefamilier for at få et indblik i deres hverdagsliv og se, hvordan familierne griber opgaven an med fx skolegang, sociale aktiviteter og fritidsliv. Stine Luckow, ph.d. studerende ved Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI) og Tea Bengtsson, adjunkt

ved Sociologisk Institut, KU, står for en af i alt tre delundersøgelser i projektet 'Virkningsfulde indsatser til udsatte børn og unge' – et projekt, der over fem år undersøger, hvilke effekter en anbringelse har, og hvorfor bestemte interventioner er mere virkningsfulde end andre.

– I den del af projektet ser vi på familieplejeområdet for at blive klogere på, hvad der sker indenfor familieplejens fire vægge. Vi vil gerne belyse, hvordan hverdagen former sig og hvilke udfordringer, disse familier skal håndtere i hverdagen, fortæller Stine Luckow, som lige nu er i gang med at finde de familier, der skal medvirke i projektet.

– Vi skal interviewe og følge plejefamilier og vil også gerne tale med både de anbragte børn og deres biologiske forældre samt plejefamiliernes biologiske børn i den udstrækning, det er

muligt. Det er også et blik på, hvordan området har udviklet sig i en tid, hvor andelen af børn og unge, der anbringes i familiepleje, stiger, og hvor mange plejefamilier oplever ændrede og måske i højere grad professionaliserede rammer for deres arbejde, siger hun.

Praksis inde i familien

Baggrunden for hele projektet er, at vi i Danmark anbringer flere børn uden for hjemmet sammenlignet med vores nordiske naboer – samtidig med at undersøgelser fra bl.a. SFI viser, at anbragte børn og unge klarer sig markant dårligere på faktorer som psykisk og fysisk helbred, skolegang, uddannelse og beskæftigelse.

Derfor kigger projektet både på, hvad der spiller ind ved kommunale myndigheders beslutning om at anbringe et barn, hvad effekten er af anbrin-

gelse uden for hjemmet – og på familieplejens indre processer og praksisformer.

– I dag, hvor man i stigende grad anbringer børn med tunge problematikker og teenagebørn i familiepleje, er det interessant at kigge på, hvordan man løfter opgaven i plejefamilier. De udfører jo en vigtig offentlig velfærdsopgave og investerer omsorg og skaber relationer til udsatte børn og unge – men reelt har vi ikke meget viden om, hvad der foregår i praksis inde i plejefamilien modsat institutionsanbringelse, som vi efterhånden har relativ stor viden om, siger Stine Luckow.

Projektet, der er finansieret af Trygfonden, er et samarbejde mellem SFI, Københavns Universitet, Metropol og Københavns Kommune. De plejefamilier, Stine Luckow skal følge, har Københavns Kommune som anbringende kommune. ■

FAGBLADET

Pris for artikler om magtanvendelse

Fornem pris til Maria Rørbæk fra Socialpædagogen for artikelserie i fagbladet

Af Jens Nielsen, jni@sl.dk

Skal vi lade dem gå i hundene eller hvad? Sådan spurgte en forstander på en døgninstitution for unge i den første af en række artikler om magtanvendelse over for anbragte børn og unge, skrevet af journalist Maria Rørbæk fra Socialpædagogens redaktion.

Forstanderen beskrev de dilemmaer, han og hans personale står i i arbejdet med de unge, der ofte har et misbrug, ikke passer skolen og ikke passer på sig selv. Skal man acceptere, at de kommer længere ud i misbrug, eller skal man bruge ulovlig magt for at forhindre det? Magt eller svigt, som der blev spurgt på bladets forside.

Siden fulgte en række artikler om de faglige dilemmaer og lovgivningen på området – alle skrevet af Maria Rørbæk – og 19. juni fik hun tildelt Anders Bordings Journalistpris 2015 for artikelserien.

Overrækkelsen af prisen, der i år blev uddelt for 50. gang, fandt sted på Københavns Rådhus. Bordingprisen er fag- og specialbladernes pendant til den journalistiske Cavlingpris, og den gives til 'en journalist eller et team for en bemærkelsesværdig journalistisk præstation i et specialmedie'.

Maria Rørbæk får prisen for, som der står på den medfølgende plakette, 'en gennemarbejdet og modig artikelserie om et kontroversielt emne af høj relevans for målgruppen'.

– Den har ramt målgruppen lige i mellemgulvet, uddybede

Kristian Lund fra priskomiteen, da han overrakte prisen, der ud over plaketten består en statuette

Prisen blev vundet i et utroligt stærkt felt med fremragende artikelserier fra Ingeniøren om MRSA-bakterien i de danske svinebestande og Fagbladet 3F's multimediedækning af forholdene i tekstilindustrien i Bangladesh. ■

Læs eller genlæs artiklerne her: www.socialpaedagogen.dk/temaer/magtanvendelser

KRISECENTER

Hanne Marie-hjemmet lukker

Danmarks eneste døgn-tilbud til kvinder fra misbrugs- og prostitutionsmiljøet lukker, når pengene fra satspuljen ophører ved årsskiftet. Samtlige medarbejdere er opsagt

Af Lone Marie Pedersen,
redaktionen@sl.dk

Kvindekrisecentret Hanne Mariehjemmet i Roskilde står foran lukning, når satspuljebevillingen udløber ved udgangen af 2015. Samtlige ni medarbejdere – hovedsagelig socialpædagoger – plus vikarer er afskediget pr. 1. juli med et halvt års opsigelse.

Hanne Mariehjemmet er det eneste specialiserede døgn-tilbud i Danmark for socialt marginaliserede kvinder fra misbrugs- og prostitutionsmiljøet. På Hanne Mariehjemmet kan kvinderne få hjælp til at komme i behandling for deres misbrug eller blot få en pause fra det hårde liv på gaden.

– Det er fuldstændig katastrofalt for kvinderne, som nu ikke har et sted at gå hen, siger omsorgsmedhjælper Christina Skarby Holmegaard.

Både kvinderne og medarbejderne er meget påvirkede af udsigten til en snarlig lukning.

– Det betyder alt. Der er mange følelser på spil, og vi medarbejdere skal alle ud at finde andet arbejde. Men mest af alt påvirker det os, at vi kommer til at stille kvinderne i en situation, hvor de måske har svært ved at overleve det hårde

liv på gaden, siger Christina Skarby Holmegaard.

Belægningsen på Hanne Mariehjemmet har været stigtende, og det viser, at behovet er der, fortæller Dorthe Perlt, som er udviklingskonsulent i Fonden Mariehjemmet.

– De kvinder, vi hjælper, falder på grund af deres situation mellem to paragraffer. De kan ikke komme ind på de almindelige krisecentre på grund af deres misbrug, og på herbergerne kan de som regel kun være i kort tid.

Bestyrelsen for Hanne Mariehjemmet var godt i gang med at skabe politisk forståelse på Christiansborg, så hjemmet kunne overleve, men så kom der et valg i vejen. Når den nye regering er dannet, fortsætter bestyrelsen sit arbejde med at skaffe penge.

– Inde på Christiansborg har der været en vis politisk bevågenhed på området, siger Dorthe Perlt, som håber, at det også vil gælde, når en ny regering træder til.

Christina Skarby Holmegaard er endnu ikke begyndt at søge et andet job, men har valgt at følge kvinderne til dørs.

– Lige nu har jeg lidt is i maven, fordi jeg vælger at tro på, at man samfundsmæssigt ikke kan lukke øjnene for så stort et socialt problem og svigte de her kvinder. Selv har jeg valgt at blive tiden ud, men har også stor forståelse for, at mine kollegaer vælger at gå ud og søge et andet arbejde. Der er trods alt også en husleje, der skal betales, siger hun. ■

Læs om Hanne Mariehjemmet i *Socialpædagogen* nr. 9/2015 via www.socialpaedagogen.dk/arkiv

NOTER

Planer om museum for socialt udsatte

Et hus, der skal formidle socialt udsatte menneskers liv i det danske samfund her og nu – og fungere som et arbejdsfællesskab for mennesker, der står uden for arbejdsmarkedet. Sådan lyder visionen fra tre unge, som har sat sig for at skaffe midler til landets første museum for socialt udsatte, skriver Kristeligt Dagblad. De tre initiativtagere ønsker med Danmarks Udsattemuseum, som projektet hedder, at bryde med den berøringsangst, som mange danskere har over for socialt udsatte. Museet skal omfatte historiske udstillinger med afsæt i Danmarks sociale arbejde, sætte arbejdet i perspektiv – og skabe særudstillinger med fortællinger fra de udsattes eget liv. Målet er at placere museet et sted i Aarhus – hvis der altså skaffes de nødvendige økonomiske midler til projektet.

tln

Arbejde under graviditet skader ikke barnet

De fleste danske kvinder arbejder, mens de er gravide. Og det kan de roligt fortsætte med at gøre, viser en ny undersøgelse fra SFI. Undersøgelsen konkluderer, at danske mødres arbejde under graviditeten ikke påvirker barnet negativt, når der måles på, om barnet er født til tiden, og om fødselsvægten er normal. Ifølge seniorforsker på SFI, Mirian Würst, giver det faktisk en lavere risiko for at føde for tidligt, hvis man arbejder under graviditeten i Danmark, mens det forholder sig anderledes i andre lande. En af forklaringerne er, at vi i Danmark har nogle velfungerende arbejdspladser, hvor der tages hensyn til gravide – og at man som gravid ved, at velfærdsstaten tilbyder gode barselsvilkår og pasningsmuligheder efter fødslen.

tln

Nye tider i arbejdsskadeteamet

Fra 1. august bliver det lettere for medlemmerne af Socialpædagogerne at komme i kontakt med forbundets arbejdsskadeteam. Telefontiden udvides fra 19 til samlet 30 timer ugentligt med tidligere åbnings- og senere lukketid de fleste af ugens dage – og stadig med 'lang dag' torsdag med åbent fra 9-17. Desuden kan medlemmerne fra august ringe direkte til den konsulent, der har netop deres sag: De fire konsulenter i teamet, der hver har ansvaret for forskellige kredse, har faste dagvagter, som vil fremgå af teamets side på forbundets hjemmeside, www.sl.dk/arbejdsskade. Er du i tvivl, eller skal du for første gang i kontakt med arbejdsskadeteamet, kan du ringe til teamets fællesnummer/teamets sekretær Mette Krabbenhøft på tlf. 7248 6840 eller sende mail på arbejdsskade@sl.dk

jni

Skal din arbejdsskadesag revurderes?

Har du i tiden fra 2006-2012 haft en sag om erhvervsevnetab kørende, hvor du er blevet visiteret til fleksjob og samtidig har fået kontanthjælp eller særlig ydelse i perioden frem til, du startede i fleksjobbet? I så fald skal din sag måske genoptages af Arbejdsskadestyrelsen. En dom i Østre Landsret slår nu fast, at styrelsen fastsatte erstatningen for tabt erhvervsevne efter en forkert paragraf i lov om arbejdsskadesikring, og det betyder, at en række sager skal genoptages for at sikre, at de tilskadede har fået deres tab af erhvervsevne vurderet på det rette grundlag. Arbejdsskadestyrelsen har selv fundet frem til ca. 70 andre sager, men der kan være medlemmer af Socialpædagogerne, der er omfattet af dommen, og som derfor kan have ret til en større erstatning end oprindelig tildelt. Se Arbejdsskadestyrelsens nyhed om dommen via www.kortlink.dk/gy8q.

jni

BØGER

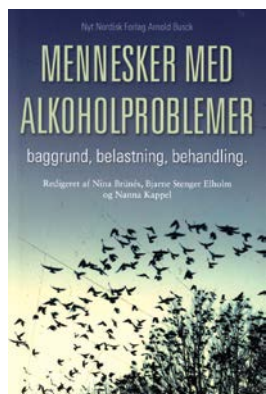
Redigeret af Tina Løvbom Petersen

Adfærdsproblemer i psykiatrien

Af Bo Hejlskov Elvén og Sophie Abild
På mange socialpsykiatriske bosteder og psykiatriske afdelinger er hverdagen præget af uro og magtesløshed. Personalet bruger tid på at håndtere konflikter, så alle på afdelingen eller bostedet kan have en tryk, rolig og værdig hverdag. Omvendt reagerer patienter og beboere ofte med råben og skrigen, når de føler, at de ikke kan bestemme over sig

selv. Den beskrivelse er indgangen til en praktisk guide skrevet af et helt særligt makkerpar: En psykolog med speciale i adfærdsproblemer på bl.a. det sociale område og i psykiatrien, og hans datter, der som tidligere patient i psykiatrien og på socialpsykiatriske bosteder bidrager til bogen med mange års brugererfaring. Bogen fortæller ud fra 11 grundprincipper om, hvad konflikter er, hvorfor de opstår, og hvordan man som personale håndterer konflikter i hverdagen og minimerer magtanvendelse. Samtlige principper indgår i den praksis, der kaldes low arousal. Bogen er ifølge forfatterne et forsøg på at råde bod på den uvidenhed, der findes i psykiatrien om, hvordan man på en effektiv og professionel måde håndterer adfærdsproblemer. Og første skridt er, at man begynder med at ændre sin egen praksis.

Udkommet på Dansk Psykologisk Forlag. 156 sider. 279 kr.

Mennesker med alkoholproblemer

Af Nina Brünés m.fl.
Næsten 93 pct. af den voksne befolkning over 15 år indtager alkohol, og heraf risikerer 5-10 pct. at udvikle et forbrug, der er skadeligt for dem selv eller deres familier, arbejde og netværk. En stor del af disse borgere optræder i det danske sundhedsvæsen, hvor de møder det sundhedspersonale, som er den primære målgruppe for denne bog. De medarbejdere, som i deres arbejde dagligt

møder mennesker med alkoholproblemer – og som ofte oplever manglende systematik og handlemuligheder i plejen og behandlingen. Formålet er derfor at ruste sundhedspersonalet til bedre at møde mennesker med alkoholproblemer – og blive bedre klædt på med viden om alkoholproblemernes opståen og behandling. Bogen samler den nyeste evidensbaserede viden på alkoholområdet og er bygget op som en antologi med bidrag fra forskellige specialister inden for området, hvor man som læser både bliver klogere på den danske alkoholkultur, de belastninger, alkohol har på den enkeltes fysiske og psykiske tilstand, og på de forskellige behandlingsmuligheder, der eksisterer. Forfatterne håber, at bogen vil bidrage til en forbedret praksis baseret på differentieret behandling, evidensbaseret tilgang og et fagligt engagement.

Udkommet på Nyt Nordisk Forlag Arnold Busck. 250 sider. 300 kr.

Fattigdom, afsavn og coping

Af Maja Müller m.fl.
De seneste år har ulighed fyldt meget i både samfundsdebatten og dansk politik – med fokus på sociale ydelser og arbejdsmarkedet. Begrebet fattigdom har derimod ikke fået meget plads i diskussionerne, og derfor tager bogen her fat på spørgsmålet om, hvordan det egentlig er at være fattig i Danmark. For fattigdom er et reelt problem i Danmark, hvor sagsbehandlere og socialarbejdere dagligt er i kontakt med personer og familier, som har en så sårbar økonomi, at de har svært ved at klare sig og leve et acceptabelt hverdagsliv. Konsekvenserne af fattigdom er ikke blot et spørgsmål om materielle behov, men i et velfærdssamfund som det danske også et spørgsmål om sociale og sundhedsmæssige behov – og muligheden for at kunne deltage i samfundslivet og ikke risikere social eksklusion. Bogen opsamler flere års forskning på området og giver et detaljeret overblik over fattigdommens udvikling, udbredelse og betydning herhjemme. Den ser bl.a. på, hvilke befolkningsgrupper der især rammes af fattigdom, og hvordan fattigdomsramte borgere skaber en meningsfuld tilværelse på trods af svære betingelser.

Udkommet på Hans Reitzels Forlag. 345 sider. 400 kr.

Socialt arbejde i et globaliseret samfund

Af Helle Antczak og Helle Johansen
Det danske samfund har forandret sig. Vi er ikke længere en lille, homogen befolkning, men et samfund præget af social og kulturel diversitet og mangfoldighed. Globaliseringen ændrer karakteren af de sociale problemer, ligesom den påvirker de rammer og politiske løsninger, der regulerer det sociale arbejde. Det er udgangspunktet i bogen, der rejser spørgsmålet om, hvordan faget og professionen håndterer den øgede etniske og kulturelle mangfoldighed. En af pointerne er, at professionen må løftes ud af sin nationale spændetroje og tænkes ind i en global sammenhæng for at matche nutidens problemer. Bogen er bygget op, så man i den første del fokuserer på internationalt socialt arbejde – mens bogens anden del vender blikket hjemad og kigger på, hvordan det sociale arbejde bliver tilrettelagt og implementeret i Danmark i disse år. Det diskuteres også, hvilke krav globaliseringen stiller til fremtidens socialarbejders kompetencer og kvalifikationer. Bogen kommer med ny viden om og analyse af udviklingen inden for socialt arbejde som praksisfelt og som profession – og har et tilhørende site, hvor man kan finde øvelser, cases, rapporter og andet materiale: multisite.samfundslitteratur.dk

Udkommet på Samfundslitteratur. 223 sider. 240 kr.

GENERALFORSAMLINGER 2015

Indkaldelse til kredsenes generalforsamlinger

I september og oktober afholdes kredsenes ordinære generalforsamlinger. Se datoen for generalforsamlingen i din kreds og sæt kryds i kalenderen

Nordjylland

**Torsdag den 22. oktober
kl. 15.30 – 21.00**

Indskrivning fra kl. 14.30. Vejggaard hallen, Aalborg. Kl. 18-19 er der buffetanretning. Kandidater, der opstiller til valgposter, kan få publiceret en kvart sides præsentationstekst og evt. foto på kredsens hjemmeside. Send teksten til nordjylland@sl.dk att. Joan. Tilmelding til buffet senest den 11. oktober til nordjylland@sl.dk. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/nordjylland

Midt- og Vestjylland

**Onsdag den 28. oktober
kl. 16.00**

Indskrivning fra kl. 15.30. Østergaards Hotel, Silkeborgvej 94, 7400 Herning. Spisning kl. 19.00. Tilmelding til spisning senest 20. oktober på midtogvestjylland@sl.dk eller kredsens hjemmeside. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/midtogvestjylland

Sydjylland

**Torsdag den 22. oktober
kl. 16.00**

Indskrivning fra kl. 15.30. Højskolen i Esbjerg. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/sydjylland

Østjylland

**Onsdag den 28. oktober
kl. 16.00 – 21.00**

Indskrivning fra kl. 15.00. LO Aarhusalen, Skt. Knuds Torv

3. 2. sal, Aarhus C.. Ekstra punkt på dagsordenen: Godkendelse af forretningsorden. Kandidater til valgposter kan få en kort præsentationstekst (maks. 1.500 tegn) og evt. foto på kredsens hjemmeside. Send tekst og foto til oestjylland@sl.dk. Tilmelding senest den 14. oktober på oestjylland@sl.dk eller tlf. 7248 6300. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/ostjylland

Lillebælt

**Mandag den 28. september
kl. 16.00 – ca. 21.30**

Indskrivning fra kl. 15.30. Lillebæltshallen, Færøvej 74-76, 5500 Middelfart. Punkt udover standarddagsorden: valg til fanebærer. Tilmelding senest den 21. september på tlf. 7248 6400 eller mail.lillebaelt@sl.dk. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/lillebaelt

Storstrøm

**Onsdag den 30. september
kl. 16.30**

Indskrivning fra kl. 15.30. Kikko Lindholmcenteret, Vendsysselvej 9, 4800 Nykøbing F. Punkter udover standarddagsorden: 7) Socialpædagogerne i fremtiden. 12) Fonden til støtte for den gode arbejdsplads. Tilmelding senest den 23. september på kredsens hjemmeside. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/storstrom

Midtsjælland

**Onsdag den 28. oktober
kl. 16.00 – 21.00**

Indskrivning fra kl. 15.30. Holbæk Seminarium, Seminarieparken 2, 4300 Holbæk. Kl. 16.15-17.30: Direktør for Dogmekompagniet Anders Seneca kommer og holdet et oplæg om 'Kend din kerneopgave'. Tilmelding til buffeten

senest 21. oktober på mail midtsjaelland@sl.dk / tlf. 7248 6550. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/midtsjaelland

Storkøbenhavn

**Tirsdag den 20. oktober
kl. 16.00 – 21.30**

Indskrivning fra kl. 15.30. Herlev medborgerhus, Herlev-gårdsvej 18-20, 2730 Herlev. Der udsendes ikke generalforsamlingsblad. Tilmelding senest den 1. oktober på storkoebenhavn@sl.dk af hensyn til bespisning. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/storkoebenhavn

Nordsjælland

**Torsdag den 29. oktober
kl. 15.00 – 21.00**

Indskrivning fra kl. 14.30. 3F, Milnersvej 41, Hillerød. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/nordsjaelland

Bornholm

**Torsdag den 17. september
kl. 17.00**

Storegade 38, Rønne. Spisning ca. kl. 19.30. Tilmelding senest 15. september til TR eller kredskontoret. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/bornholm

Dagsorden til ordinær generalforsamling ifølge vedtægternes § 11, stk. 5

§ 11, stk. 5.

I ulige år skal dagsordenen mindst indeholde følgende punkter:

- 1) Valg af dirigent(er)
- 2) Valg af referent(er)
- 3) Valg af stemmetællere
- 4) Kredsbestyrelsens beretning
- 5) Kredsens regnskab
- 6) Indkomne forslag
- 7) Fremtidigt arbejde
- 8) Kredsens budget
- 9) Fastsættelse af kredsbestyrelsens størrelse og antallet af frikøbte
- 10) Valg efter præsentation af kandidater
 - a) Kredsformand
 - b) Hovedbestyrelsesmedlem(mer)
 - c) Faglig(e) sekretær(er)
 - d) Kredskasserer
 - e) Øvrige bestyrelsesmedlemmer og suppleanter for disse
 - f) Kongresdelegerede og suppleanter for disse
 - g) Kritisk revisor og suppleant for denne.

I lige år udgår punkterne 9 og 10. Desuden kan punkterne 4 'Kredsbestyrelsens beretning', 5 'Kredsens regnskab', 7 'Fremtidigt arbejde' og 8 'Kredsens budget' udgå efter beslutning herom på den forudgående generalforsamling i kredsen.

SOCIALPÆDAGOGISK ARBEJDSMILJØ

Socialpædagogers arbejdsmiljø er fyldt med 'udfordringer', og det er ikke altid let at afgøre, hvilket fagligt værktøj man skal bruge...

HVAD SIGER DE? På de tre sommerbagsider i Socialpædagogen nr. 14-16 bringer vi en tegning, hvor du skal finde på replikkerne – alene eller sammen med kollegerne. Send os dit eller jeres bud – måske bliver det kåret til det sjoveste? Måske er der en præmie? Mail dit forslag til satire@sl.dk. Vi skal have dit bud senest den 24. august 2015.